

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K převodu podílu ve společnosti s ručením omezeným a možnosti vyloučení přechodu výplaty konkrétního podílu na zisku na nabyvatele podílu

Cílem tohoto článku je pojednání o principu celistvosti podílu ve společnosti s ručením omezeným a jeho promítnutí do procesu převodu podílu v rámci akvizice, tedy zhodnocení, zda může být konkrétní podíl na zisku[1] z podílu vyjmut a ponechán ve sféře převodce podílu jako oprávněného k výplatě podílu zisku ve společnosti s ručením omezeným, u níž došlo k ukončení jeho účasti převodem podílu.

Podíl ve společnosti s ručením omezeným (dále jen „podíl“) je pojímán jako celistvý (jednotný), tedy s podílem bude vždy v rámci převodu podílu převedeno také právo na podíl na zisku, a nabude-li převod podílu účinnosti vůči společnosti dle § 209 odst. 2 zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (dále jen „ZOK“), podle kterého je převod podílu vůči společnosti účinný doručením účinné smlouvy o převodu podílu s úředně ověřenými podpisy, a současně před vyplacením podílů na zisku dle § 34 odst. 3 a § 161 odst. 2 ZOK, podle kterých o vyplacení podílu na zisku rozhoduje statutární orgán, přičemž společnost vyplatí podíl na zisku na své náklady a nebezpečí na adresu společníka nebo bezhotovostním převodem na jeho účet, ledaže společenská smlouva nebo usnesení valné hromady určí jinak, vyplácí se podíl na zisku nabyvateli podílu, který vstoupí do pozice věřitele společnosti a jemu, nikoliv převodci, by měl být vyplacen dosud nevyplacený podíl na zisku, popř. jeho dosud nevyplacená část.

Samostatná převoditelnost práva na vyplacení konkrétního podílu na zisku poté, kdy o jeho rozdělení rozhodla valná hromada, umožňuje jen to, aby vlastník podílu toto právo vyčlenil a učinil předmětem samostatné dispozice (tj. podíl si ponechal a právo na vyplacení podílu na zisku postoupil samostatným právním jednáním). **Domnívám se nicméně, že opačné řešení, tedy takové řešení, že vlastník podílu převede podíl smlouvou o převodu podílu a ve smlouvě se výslovně ujedná, že podíl je převáděn bez konkrétní pohledávky na výplatu podílu na zisku (tedy pohledávky, která již vznikla na základě rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku), a že tedy oprávněným z takové pohledávky i nadále (po převodu podílu na nabyvatele) zůstává převodce podílu, není možné, a to právě z důvodu aplikace principu celistvosti podílu.[2]**

Nejvyšší soud ČR již v usnesení ze dne 3. března 1998, sp. zn. 2 Odon 46/97, uveřejněném v časopise Soudní judikatura, číslo 14, ročník 1998, pod číslem 99, vysvětlil, že obchodní podíl je souborem majetkových a nemajetkových práv a povinností a jako celek představuje míru účasti společníka na čistém obchodním jmění a současně míru účasti společníka na řízení a kontrole společnosti. Majetkový aspekt, popř. majetkové právo nelze ze souboru uvedených práv vydělit jako samostatné

právo. V rozsudku Rozsudek ze dne 28. 2. 2012, sp. zn. 29 Cdo 3581/2010, pak Nejvyšší soud dále doplnil, že práva a povinnosti společníka společnosti s ručením omezeným zásadně nelze z obchodního podílu vyčleňovat a činit je samostatným předmětem právních vztahů (s výjimkou např. práva na vyplacení konkrétního podílu na zisku poté, kdy o jeho vyplacení rozhodla valná hromada společnosti). Ke stejnému závěru dospívá i právní teorie (srov. za všechny např. Pokorná, J., Kovařík, Z., Čáp, Z. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. I. díl. Praha, Wolters Kluwer ČR, a. s., 2009, s. 533, nebo Eliáš, K. Obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným, Bulletin advokacie číslo 8, ročník 1996, s. 55).

Výše uvedená judikatura je pak, dle názoru autora tohoto článku, plně aplikovatelná i na právní úpravu podílu účinnou od 1.1.2014.

Podle názoru autora tohoto článku tedy není možné ujednat si ve smlouvě o převodu podílu, že převodci zůstává konkrétní pohledávka na podíl na zisku, resp. že podíl je převáděn bez takové konkrétní pohledávky na výplatu podílu na zisku, a že tedy oprávněným z takové pohledávky i nadále (po převodu podílu na nabyvatele) zůstává převodce podílu. Jak bylo shora uvedeno, práva a povinnosti společníka společnosti s ručením omezeným zásadně nelze z podílu vyčleňovat a činit je samostatným předmětem právních vztahů a dle názoru autora tohoto článku současně není možné ani takové ujednání ve smlouvě o převodu podílu, jehož důsledkem by byl převod podílu bez konkrétního práva. Je tomu tak proto, že pro případ, že dochází k převodu podílu, převádí se jeho majetková i nemajetková složka, které dohromady představují částí jednoho nedělitelného celku a pokud by stačilo pouhé ujednání o tom, že se nepřevádí část jeho majetkové složky, došlo by tím k jasnému zásahu do jednoty podílu a nedělitelnosti celku.

Ze shora uvedeného vyplývá, že podíl nelze převést tak, aby nějaké právo, byť samostatně převoditelné (tedy např. právo na vyplacení konkrétního podílu na zisku) zůstalo převodci. Z důvodu definice podílu a jeho vnímání přejde podíl z převodce na nabyvatele vždy se všemi právy a povinnostmi, jež jej v době převodu tvoří. V případě, že by převodce nechtěl ponechat pohledávku z podílu na konkrétním zisku převodci, nezbude mu nic jiného, než před převodem podílu na nabyvatele postoupit pohledávku z konkrétního nároku na vyplacení podílu na zisku, anebo realizovat převod podílu na nabyvatele (čímž bude na nabyvatele převeden i podíl na konkrétním zisku) a současně si ujednat, např. smlouvou o smlouvě budoucí, že nabyvatel podílu následně na převodce postoupí pohledávku na vyplacení podílu na zisku, popř. jeho část, event. promítnout nárok na vyplacení podílu na zisku do výše kupní ceny. **Řešení, které by spočívalo v tom, že si strany smlouvy o převodu podílu ujednají, že se podíl převádí bez konkrétního podílu na zisku, považují za ujednání od počátku neplatné pro počáteční nemožnost plnění dle ust. § 580 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, z důvodu počáteční nemožnosti právního jednání.**

Lze tedy shrnout, že povinnost k vyplacení dosud nevyplaceného zisku, o kterém valná hromada rozhodla, lpí na podílu a opravňuje toho společníka, který je v době vyplácení vlastníkem podílu, tedy logicky nikoliv původního společníka, ale nabyvatele jeho podílu. Pokud chce převodce vyloučit, aby podíl na zisku přešel na nabyvatele podílu, **nebude možné tohoto záměru dosáhnout tak, že si účastníci smlouvy o převodu podílu byť výslovně ve smlouvě o převodu ujednají, že se podíl převádí bez podílu na zisku, ale pouze samostatnou dispozicí s nárokem na vyplacení zisku před převodem podílu, anebo v rámci ujednání o budoucím postoupení pohledávky na vyplacení zisku zpět na převodce, popř. promítnutím podílu na zisku do kupní ceny.**

Mgr. Michal Žíla,
advokát

[Maršálek & Žíla, advokátní kancelář](#)

Stará cesta 676
755 01 Vsetín

Tel.: +420 571 410 895

Fax: +420 571 410 232

e-mail: sekretariat@marsalekzila.cz

[1] Za konkrétní podíl na zisku se pro účely tohoto článku považuje právo společníka na vyplacení konkrétního podílu na zisku poté, kdy o jeho vyplacení rozhodla valná hromada společnosti.

[2] Opačně viz Caska, O. Převod podílu ve společnosti s ručením omezeným a jeho vliv na výplatu podílu na zisku. Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#) V tomto článku autor uvádí (jako jedno z možných řešení) ponechání konkrétní pohledávky na podíl na zisku v dispozici převodce podílu tak, že smlouva o převodu podílu bude obsahovat výslovné ujednání o tom, že podíl je převáděn bez takové konkrétní pohledávky na výplatu podílu na zisku, a že tedy oprávněným z takové pohledávky i nadále (po převodu podílu na nabyvatele) zůstává převodce podílu.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční](#)

proměnná

- Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách